

گزاره‌برگ

بیماری‌های واگیر ایران و جهان

آخرین وضعیت بیماری **تب دنگی** در کشور و وضعیت شاخص‌های اپیدمیولوژیک و حشره‌شناسی

گزارش نوزدهم

تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۵/۳۱

گروه مدیریت بیماری‌های منتقله توسط ناقلین

آخرین وضعیت کشور

از ابتدای سال ۱۴۰۵ تا ۳۱ مرداد تعداد ۱۰۷۶ مورد تب دنگی گزارش شده که ۱۰۴۸ مورد از دانشکده چابهار، ۱۲ مورد از دانشکده ایرانشهر، ۱ مورد از دانشگاه هرمزگان، ۱۳ مورد از دانشگاه زاهدان، ۱ مورد از دانشگاه بیرجند و یک مورد از دانشگاه یزد می‌باشد. همه موارد شناسایی شده در سایر دانشگاه‌ها (بجز بندرعباس) سابقه سفر به چابهار داشتند.

از ۱۰۷۶ مورد گزارش شده ۱۰۵۵ نفر انتقال محلی و ۲۱ نفر وارده از کشور پاکستان بودند.

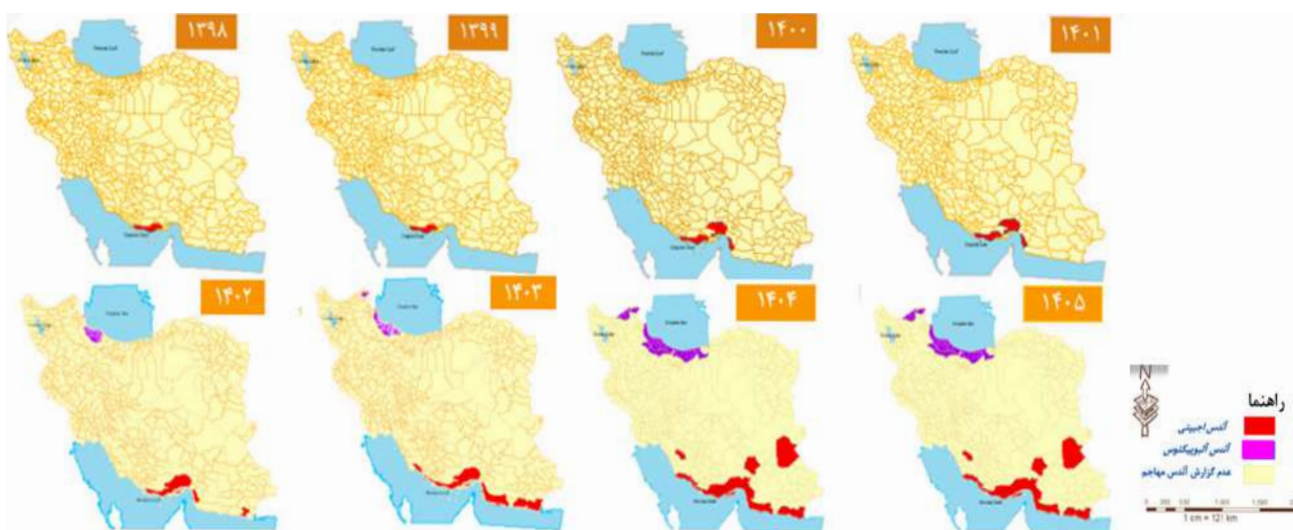
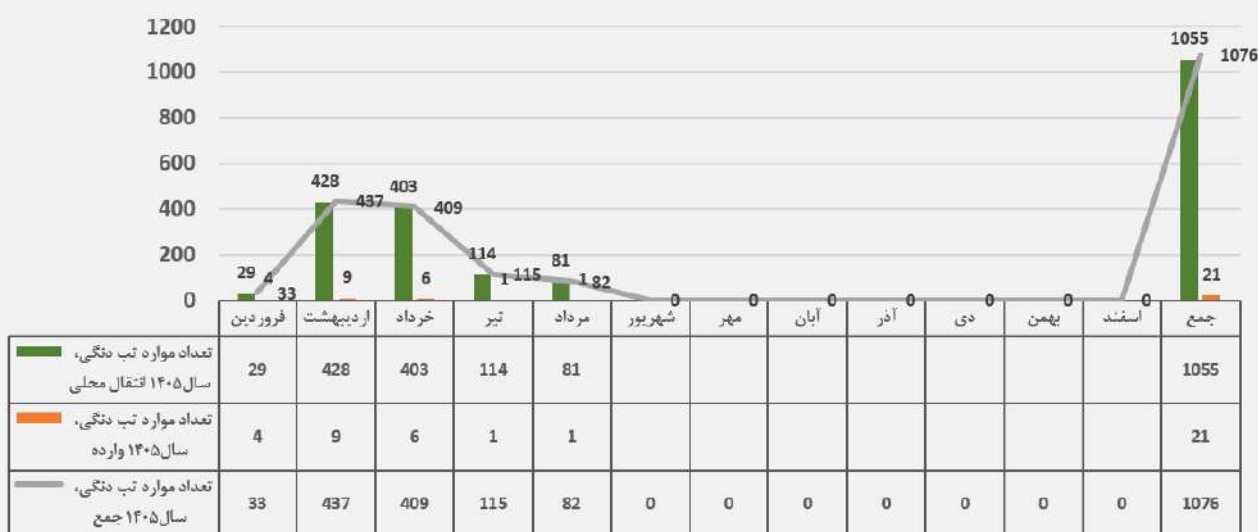
از تعداد ۱۰۷۶ مورد تب دنگی شناسایی شده ۹۲ مورد بستری (۸/۵ درصد) در بیمارستان بوده و هیچ مورد فوتی گزارش نشده است.

نکات قابل توجه:

در مردادماه کل موارد شناسایی شده تب دنگی ۸۲ مورد بوده که مشابه مردادماه سال گذشته (۷۸ مورد) می‌باشد. موارد پایین شناسایی در مردادماه مربوط به گرمای هوا و کاهش فعالیت پشه می‌باشد.

با وجود حضور پشه ناقل در استان هرمزگان و انجام نمونه‌گیری از موارد محتمل (تعداد ۹۹ نمونه) در مردادماه هیچ مورد مثبتی از این استان گزارش نشده است.

تعداد موارد تب دنگی شناسایی شده در سال ۱۴۰۵

وضعیت کشور با توجه به حضور ناقل و انتقال بیماری:

سناریو اول: طبق نظام مراقبت حشره‌شناسی، تانکون پشه آندس سید نشده است.	سایر مناطق کشور که در این جدول نامی از آن‌ها ذکر نشده است.
سناریو اول: پشه آندس مهاجم استقرار نیافته است (صید پشه ناقل موردی بوده است که با توجه به اقدامات کنترلی و پاسخ سریع، پشه فرصت تکثیر و استقرار نداشته است).	استان بوشهر (شهرستان جم، برازجان و دیر)، استان قزوین (شهرستان رازمیان)، سیستان و بلوچستان (شهرستان زاهدان و دشتیاری)، استان اردبیل (شهرستان اصلاندوز)، استان فارس (شهرستان مهر و کازرون)، استان کرمان (جیرفت)
سناریو دوم: استقرار محدود و محلی پشه آندس مهاجم (در محدوده ۲۵ کیلومتری)	استان هرمزگان (شهرستان سیریک و خمیر)، استان زنجان (شهرستان طارم)
سناریو سوم: استقرار گسترده آندس مهاجم در محدوده بیش از ۲۵ کیلومتر (بدون انتقال محلی)	هرمزگان (بجز سیریک و خمیر در سناریو دو)، استان گیلان، استان بوشهر (عسلویه و کنگان)، استان مازندران (غرب و مرکز استان)، استان آذربایجان شرقی (خدافرین، هوراند و کلیبر)، استان اردبیل (بیله سوار)
سناریو سوم: استقرار گسترده آندس مهاجم با انتقال محلی	استان هرمزگان (بندرلنگه و بندرعباس)، استان سیستان و بلوچستان (چابهار و کنارک)

شاخص‌های مراقبت حشره‌شناسی نیمه اول تیرماه سال ۱۴۰۵ در شهرستان‌های منتخب

شاخص (مرکز شماره ۳)	چابهار (شهر)	کنارک	بندر عباس (مرکز ۲۲ بهمن)	بندر لنگه	رامسر (هتل کوثر)	انزلی (اداره بنادر)	رشت (مرکز شماره ۳)
شاخص تخم	۴	*	۰/۸	۰	۲۲/۹	۷/۵۵	۶/۴
شاخص ظرف	۱/۵۳	*	۰	۰	۵/۴	۰/۰۲	۰
شاخص خانه	۵/۵۸	*	۰	۰	*	۰/۰۸	۰
شاخص بر تو	۶/۳۸	*	۰	۰	*	۰/۰۱	۰
شاخص شفیره	*	*	۰	۰	*	۰	۰
شاخص بالغ	*	*	۰	۰	۲/۵	۶	۳
تفسیر و ملاحظات	به علت مساعد بودن وضعیت آب‌وهوایی و کاهش دما، طبق شاخص‌های به‌دست‌آمده، فعالیت تکثیری ناقل نسبت به نیمه دوم خردادماه سال جاری افزایش یافته و به نظر می‌رسد با توجه به افزایش شاخص‌های بر تو، تخم، ظرف و خانه برای شهرستان چابهار و افزایش تقریبی ۳ برابری شاخص بر تو نسبت به حدانتظار شاخص که ۵ می‌باشد و حضور ویروس در چرخه انتقال بیماری، شرایط برای تکثیر پشه و انتقال بیماری مساعد بوده و تعداد موارد بیماری برای شهرستان‌های چابهار طی نیمه دوم تیرماه و ماه‌های آتی همچنان در حالت اپیدمی بیماری خواهد بود. در شهرستان کنارک، با توجه به بالاترین بودن وضعیت اشتغال نیروهای موقت شاغل در دانشکده پزشکی چابهار، مراقبت حشره‌شناسی در نیمه اول تیرماه انجام نشده است.						
تخم: میانگین تعداد تخم به اوویترپ در ۲۴ ساعت	افزایش شاخص تخم و کاهش شاخص‌های لاروی نسبت به دوره قبل نشان‌دهنده تأثیر آموزش در بهسازی محیط و هم تأثیر گرمای هوا در کاهش فعالیت پشه و خشک شدن زیستگاه‌های لاروی می‌باشد.						
ظرف: درصد ظروف محتوی آب‌داری لارو و شفیره به کل ظروف حاوی آب بررسی شده	کاهش همه شاخص‌ها نسبت به دوره قبل نشان‌دهنده تأثیر آموزش در بهسازی محیط و هم تأثیر گرمای هوا در کاهش فعالیت پشه و خشک شدن زیستگاه‌های لاروی می‌باشد.						
خانه: درصد خانه‌های دارای حداقل یک ظرف مثبت به کل خانه‌های بررسی شده	کاهش همه شاخص‌ها نسبت به دوره قبل نشان‌دهنده تأثیر آموزش در بهسازی محیط و هم تأثیر گرمای هوا در کاهش فعالیت پشه و خشک شدن زیستگاه‌های لاروی می‌باشد.						
شاخص بر تو: تعداد ظروف دارای لارو و یا شفیره در ۱۰۰ خانه بررسی شده	کاهش همه شاخص‌ها نسبت به دوره قبل نشان‌دهنده تأثیر آموزش در بهسازی محیط و هم تأثیر گرمای هوا در کاهش فعالیت پشه و خشک شدن زیستگاه‌های لاروی می‌باشد.						
شاخص شفیره: تعداد شفیره‌ها در هر خانه، تقسیم بر تعداد افراد در هر خانه (در ۱۰۰)	کاهش همه شاخص‌ها نسبت به دوره قبل نشان‌دهنده تأثیر آموزش در بهسازی محیط و هم تأثیر گرمای هوا در کاهش فعالیت پشه و خشک شدن زیستگاه‌های لاروی می‌باشد.						
شاخص بالغ: میانگین وفور بالغ صید شده به فرد و به زمان	کاهش همه شاخص‌ها نسبت به دوره قبل نشان‌دهنده تأثیر آموزش در بهسازی محیط و هم تأثیر گرمای هوا در کاهش فعالیت پشه و خشک شدن زیستگاه‌های لاروی می‌باشد.						
ظرفیت انتقال (Receptivity): وجود ناقل و سایر عوامل اکولوژیک و اقلیمی که شرایط برقراری چرخه انتقال بیماری‌های منتقله توسط آندس مهاجم را فراهم می‌کند.	کاهش همه شاخص‌ها نسبت به دوره قبل نشان‌دهنده تأثیر آموزش در بهسازی محیط و هم تأثیر گرمای هوا در کاهش فعالیت پشه و خشک شدن زیستگاه‌های لاروی می‌باشد.						
آسیب‌پذیری (Vulnerability): خطر ورود یا تشدید گردش ویروس توسط افراد بیمار یا پشه‌های آلوده	کاهش همه شاخص‌ها نسبت به دوره قبل نشان‌دهنده تأثیر آموزش در بهسازی محیط و هم تأثیر گرمای هوا در کاهش فعالیت پشه و خشک شدن زیستگاه‌های لاروی می‌باشد.						

تعریف شاخص‌ها

- شاخص تخم: میانگین تعداد تخم به اوویترپ در ۲۴ ساعت
- شاخص ظرف: درصد ظروف محتوی آب‌داری لارو و شفیره به کل ظروف حاوی آب بررسی شده
- شاخص خانه: درصد خانه‌های دارای حداقل یک ظرف مثبت به کل خانه‌های بررسی شده
- شاخص بر تو: تعداد ظروف دارای لارو و یا شفیره در ۱۰۰ خانه بررسی شده
- شاخص شفیره: تعداد شفیره‌ها در هر خانه، تقسیم بر تعداد افراد در هر خانه (در ۱۰۰)
- شاخص بالغ: میانگین وفور بالغ صید شده به فرد و به زمان
- ظرفیت انتقال (Receptivity): وجود ناقل و سایر عوامل اکولوژیک و اقلیمی که شرایط برقراری چرخه انتقال بیماری‌های منتقله توسط آندس مهاجم را فراهم می‌کند.
- آسیب‌پذیری (Vulnerability): خطر ورود یا تشدید گردش ویروس توسط افراد بیمار یا پشه‌های آلوده

در حال حاضر بدلائل نبود تیم حشره‌شناسی کافی، این شاخص بررسی نمی‌شود؛ بزودی این شاخص‌ها در دسترس خواهد بود.

در جدول زیر شاخص‌ها به تفکیک هر شهرستان صرفاً یکی از پایگاه‌های دیده‌ور مهم برای نمونه ذکر شده است (در هر شهرستان حداقل سه پایگاه دیده‌ور حشره‌شناسی وجود دارد و شاخص‌ها باید به تفکیک برای هر پایگاه دیده‌ور، در گذر زمان مقایسه، بررسی و تجزیه و تحلیل شود).

حق چاپ و انتشار معنوی داده‌ها برای معاونت بهداشتی دانشگاه‌های علوم پزشکی و مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر محفوظ است.

معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بیماری های واگیر

جهت کسب اطلاعات بیش تر از بیماری های واگیر در ایران به
لینک <https://icdc.behdasht.gov.ir> مراجعه فرمایید.

